

Færingar í Danmark

Det siges, at der lever langt over 20.000 færingar í Danmark, og at København er Færøernes største by. Alligevel hører man ikke særligt meget om dem.

Sosialurin vil í en artikelserie sætte fokus på, hvordan det er at leve som færing í Danmark.

En række tilfældigt valgte færingar vil blive interviewet om, hvorfor de har valgt at bosætte sig í Danmark, midlertidigt eller permanent.

Í artiklerne vil de interviewede komme ind på, hvilke overvejelser de har gjort sig om at blive í Danmark eller vende tilbage til Færøerne, hvilke forskelle og ligheder de oplever på livet í Danmark og på Færøerne, og om de opfatter sig selv som færing, som dansker, som både dansk og færøsk – eller som ingen af delene.

Jón Fríðrik Kjølbro

Jón Fríðrik Kjølbro, 38, søn af Jógvan F. Kjølbro, Klaksvík, og Alvdís Mortensen (født Sørensen), Kunoy.

Uddannet jurist 1992. Ansat í Justitsministeriet í Danmark 1992-2003, heraf to ár udstationeret som dommerfuldmægtig på Færøerne 1994-96. Konstitueret dommer í Østre Landsret fra februar 2003 til juli 2004. Dommer í Københavns Byret fra august 2004 til marts 2005. Udnævnt til landsdommer april 2005.

Forfatter til en række artikler om menneskerettigheder og bogen "Den europæiske menneskerettighedskonvention – for praktikere.

Gift med Guðrun Kjølbro, datter af Osvald og Judith Kjærbo, Tórshavn. Jón og Guðrun har tre sønner, 7, 12 og 13 ár.

føling med forskelle og ligheder mellem dansk og færøsk kultur.

- Færøerne er í høj grad præget af små, nære samfund, hvor alle ved stort set alt om alle. På godt og ondt, for ofte huskes begivenheder gennem generationer og præger folks opfattelse af en familie, siger Jón Kjølbro.

- Men sammenlignet med Danmark er det for eksempel positivt, at familiebåndene på Færøerne skaber nogle meget nære relationer mellem folk, siger Jón Kjølbro.

Da Jón Kjølbro boede to ár på Færøerne, oplevede han en dagligdag, der var betydeligt mindre hektisk, end den han er vant til í København.

- Det er tydeligt, at folk har en anden og mere afslappet indstilling til mange ting og til tiden. Jeg tror, at det blandt skyldes geografiske årsager, afstandene er simpelthen ikke så store í for eksempel Tórshavn som í København. Men jeg ser faktisk en udvikling på Færøerne, der går í retning af en mere hektisk levevis, som man kender det fra Danmark og mange andre steder í Europa, siger Jón Kjølbro.

Det nære samfund er efter Jón Kjølbro's opfattelse én af årsagerne til, at man på Færøerne er bedre til at undgå tilspidsede konfliktsituationer:

- Man er mere afhængige af hinanden og nødt til at leve med hinanden, også efter en konflikt. Derfor er de fleste mennesker på Færøerne mere pragmatisk, mens man í Danmark ofte går til direkte konfrontation, for eksempel blandt advokater, siger Jón Kjølbro.

Påvirket af tonen í debatten

For Jón Kjølbro har det aldrig givet problemer at være en færing í Danmark. Han har ikke oplevet at blive opfattet eller behandlet som værende anderledes eller speciel på nogen måder. Men forholdet mellem Danmark og Færøerne har stor betydning for, hvordan han trives som færing í Danmark:

- Jeg har næsten altid oplevet forholdet mellem Færøerne og Danmark som meget positivt og tæt, men det ændrede sig markant í den sidste halvdel af 1990'erne, hvor tonen blev

Jón Kjølbro, føroyskur dómari í Danmark

Mynd: Simun Jóannesarson

skærpet en hel del. Navnlig fra færøsk side blev tonen mere negativ og konfrontatorisk. Det var ikke særlig rart at opleve, for det ændrede også mange danskeres opfattelse af Færøerne generelt, siger Jón Kjølbro.

- Som færing fulgte jeg debatten nøje, og det var et konstant samtaleemne blandt færingar í København og í Danmark í det hele taget. Mange af os oplevede det som om, at der var stærke kræfter på Færøerne, der gav Danmark skylden for alt det dårlige, der fulgte med krisen og banksagen. Og det var en holdningsændring, som vi var kede af at se, siger Jón Kjølbro.

Direkte adspurgt, om han skammede sig over at være dansker, når han í den periode for eksempel hørte udtalelser fra den danske regering og statsministeren, svarer Jón Kjølbro:

- Nej, jeg skammede mig ikke over Danmark, men følte mig ilde til mode over Færøerne. Jeg vil slet ikke blande mig í debatten om rigsfællesskab eller løsrivelse, men jeg fandt det helt urimeligt, at danskerne

fik skylden for så meget. Det ødelagde en del af det værdifulde, som Danmark og Færøerne har sammen. Det er ganske vist blevet bedre siden, men det tager nogle ár at hele sårene, siger Jón Kjølbro.

Flest færingar blandt venner og familie

Selvom Jón Kjølbro ikke efter egen opfattelse lever í en færøsk koloni, så udgør færingar alligevel en stor og betydelig del af omgangskredsen.

- Langt over halvdelen af familien og de venner, vi ser, er færingar. Og í kirkekredse er det vist cirka halvtreds procent, der er færingar, siger Jón Kjølbro.

Dér, hvor Jón Kjølbro møder flest danskere, er på arbejdet, som er en forholdsvis afgrænset del af hans liv:

- Jeg har et godt forhold til mine kolleger, som jeg sætter stor pris på og arbejder godt sammen med, men privat omgås jeg dem kun í begrænset omfang. De er en del af mit arbejde, men jeg forsøger í vidt omfang at holde

mit arbejdsliv og mit privatliv adskilt, siger Jón Kjølbro.

En af de situationer, hvor Jón Kjølbro tydeligst mærker, at han efter så mange ár í Danmark er kommet på en vis afstand af Færøerne, er når der ved sammenkomster tales om et af færingers yndlingsemner, familier og hvordan de hænger sammen.

- Når folk begynder at tale om den og den familie, og hvem der er gift med hvem, bliver jeg ofte hurtigt koblet af, men det gør Guðrun også nu, selvom hun ikke har været væk fra Færøerne så længe som jeg, siger Jón Kjølbro.

Personlig kontakt betyder mest

Jón Kjølbro's kontakt til Fær-

øerne er primært af personlig karakter gennem venner og familie, telefonsamtaler og besøg.

Hans internetforbindelse er ikke konstant tunet ind til færøske nyhedsportaler. Internettet bruges primært til at søge på den færøske lovdatabase.

Færøsk fodbold og sportsliv í øvrigt følger Jón Kjølbro ikke med í. Da Færøerne for nylig spillede ude mod Israel í en VM-kvalifikationskamp, så han í stedet lidt af Danmarks kamp mod Grækenland. Lidt, men ikke meget.

- Jeg følger lidt med í færøsk politik, navnlig selvstyrebatten, men jeg synes, at færøsk politik, på mange punkter, er meget præget af lokale interesser, og det er det set fra Danmark ikke specielt interessant, siger Jón Kjølbro.

Som mange andre færingar har familien lejlighedsvis fået tilsendt færøske madvarer.

- Færøsk mad har altid spillet en rolle for os, men den er blevet noget mindre med årene. Vores børn spiser færøsk mad, men de savner det ikke ligefrem, når vi ikke har det. På den måde minder livet her en del om livet í en stor by som Tórshavn, hvor færøsk mad spiller en markant mindre rolle end í en bygd, siger Jón Kjølbro.

Efter interviewet tager Jón Kjølbro fat på at forberede morgendagens retsager, der hvad kriminalitetens art angår ikke adskiller sig så forfærdelig meget fra Færøernes:

- Det er samme typer af sager, men jeg oplever selvfølgelig meget mere hård og grov kriminalitet her. Så på dette område er det ikke så meget de kulturelle forskelle mellem Danmark og Færøerne, der gør sig gældende, det er snarere forskellen mellem et stort og et lille samfund, konkluderer Jón Kjølbro.

Føroyingar í Danmark

Sosialurin fer nú undir eina greinarøð um føroyingar, sum eru fluttir heimanífrá til onnur lond, í fyrstu atløgu til Danmarkar. Vit leggja fyri í dag við samrøðu við Jón Kjølbro, sum er dómari í Danmark.